

ระบบตรวจสอบการรับ-ส่งนักเรียนด้วยเทคโนโลยี RFID
กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

(Transfer Students Checking System via RFID Technology Case
Study: La-orutis Demonstration School Suan Dusit University)

นายธณาวุฒิ	หงษ์ทอง	รหัส 56119400105
นายเชษฐพงษ์	พินสุวรรณ์	รหัส 56119400107
นายชินวัตร	พันธ์กำเนิด	รหัส 56119400108
นายปณัฐนันท์	นิยมสุข	รหัส 56119400122

โครงการพิเศษฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. 2559

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการพิเศษ	2
ขอบเขตของโครงการพิเศษ	2
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	4
กรอบแนวคิดในโครงการพิเศษ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
วงจรการพัฒนาระบบ	6
เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล	8
ระบบฐานข้อมูล	8
แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรม	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 การวิเคราะห์และออกแบบระบบ	18
การศึกษาค้นคว้า	18
การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ระบบ	18
การออกแบบระบบ	19
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24

การบำรุงรักษาระบบ	26
บรรณานุกรม	27

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1.1 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการพิเศษ	3
ตารางที่ 3.1.พจนานุกรมผู้ใช้ (users)	23
ตารางที่ 3.2. พจนานุกรมครุภัณฑ์และวัสดุ (hardware)	23
ตารางที่ 3.3.พจนานุกรมประวัติการยืม-คืน และขอใช้ห้องปฏิบัติการ (history).....	23
ตารางที่ 3.4.พจนานุกรมประวัติการใช้งานของผู้ใช้ (log)	24

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3.1 Context Diagram	19
ภาพที่ 3.2 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 1 (Data Flow Diagram Level 1	20
ภาพที่ 3.3 ผังแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบ (Flowchart Diagram)	21
ภาพที่ 3.4 E-R Diagram.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในสภาวะสังคมปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่การซื้อหาปัจจัยในการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ และการสร้างความบันเทิงต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ หรือเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศออนไลน์ ยิ่งทวีความสำคัญขึ้นทุกวันมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการบริหารจัดการและการเรียนการสอนโดยเทคโนโลยีได้เปิดหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นเพื่อพัฒนาบัณฑิตที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ และห้องปฏิบัติการ ต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของหลักสูตร แต่เนื่องด้วยปัญหาปัจจุบันมีการใช้เครื่องมือครุภัณฑ์และห้องปฏิบัติการของหลักสูตรโดยการใช้เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่จองห้อง และยืมคืนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่ง มีปัญหาของการทับซ้อนของเวลาจองใช้งาน การติดตามทวงคืน และความล่าช้าในการตรวจสอบ สภาพของครุภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพของหลักสูตรดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งานของครุภัณฑ์และห้องของหลักสูตร จึงควรมีระบบยืมคืนและจองห้อง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างประสิทธิภาพของการใช้งานครุภัณฑ์และห้องเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ระบบออนไลน์บนอินเทอร์เน็ตที่สามารถเรียกใช้งานจากคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่ายมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะการทำให้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จะช่วยอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาและอาจารย์ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ด้วยเหตุดังกล่าวในฐานะนักศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเห็นว่าควรจะพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ด้วยระบบที่จะช่วยในการจัดการข้อมูลการยืมคืนครุภัณฑ์ ที่สามารถจัดเก็บข้อมูลกรอกเอกสารการยืมและรายงานผลการยืมคืนครุภัณฑ์ ของอาจารย์และนักศึกษาเป็นการลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มศักยภาพการใช้งานของครุภัณฑ์ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกครั้งเมื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการระบบยืมคืนจะเกิดความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ เป็นการพัฒนาการเรียนการสอน และการรายงานผลเพื่อนำไปใช้ประกันคุณภาพของหลักสูตรและเป็นการเสริมศักยภาพของหลักสูตร โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการบริหารงานแสดงให้เห็นศักยภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เกิดผลผลิตตอบรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและช่วยส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการพิเศษ

1. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลครุภัณฑ์ออนไลน์และการใช้งานห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบพัฒนาฐานข้อมูลครุภัณฑ์ออนไลน์ และการใช้งานห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตของโครงการพิเศษ

ระบบพัฒนาฐานข้อมูล ครุภัณฑ์ออนไลน์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีขอบเขตในการทำโครงการ ดังนี้

1) การทำงานของระบบ สามารถทำงานได้ดังนี้

1.1 ส่วนของนักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัย

- มีระบบสมาชิก
- สามารถทำการ ยืม-คืน อุปกรณ์และครุภัณฑ์ได้
- สามารถทำการจองห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ได้
- สามารถแจ้งระยะเวลาและกำหนดการ ยืม-คืน ได้

1.2 ส่วนของผู้ดูแลระบบ

- สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข และ คำนวณข้อมูลรายการอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ได้
- สามารถออกข้อมูลสรุปรายการจองและยืม-คืน ได้

2) ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ใช้งาน สามารถแบ่งกลุ่มผู้ใช้งานได้ 2 กลุ่มหลักๆ ดังนี้

2.1 สมาชิก (Member) ประกอบไปด้วย นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ในหลักสูตร ที่ต้องการใช้บริการ

2.2 ผู้ดูแลระบบ (Admin) ประกอบไปด้วย อาจารย์ เจ้าหน้าที่ในหลักสูตร

3) ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์

3.1) ฮาร์ดแวร์

เครื่องมือฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการดำเนินงานจัดทำระบบ ได้แก่

เครื่องคอมพิวเตอร์พกพาจำนวน 1 ชุดประกอบด้วยคุณสมบัติขั้นพื้นฐานดังนี้

- ระบบปฏิบัติการ Windows 7
- ซีพียู Intel® Core™ i5 CPU @ 2.5GHz
- หน่วยความจำหลัก 2.00GB

3.2) ซอฟต์แวร์ที่ใช้

3) ออกแบบระบบ				←→							
4) ศึกษาเครื่องมือและ สร้างระบบ					←→						
5) ประเมินความพึง พอใจระบบ						←→					
6) นำเสนอระบบ									←→		
7) สรุปผลกาดำเนินงาน										←→	
8) จัดทำรูปเล่ม											←→

ตารางที่ 1.1 ระยะเวลาในการทำโครงการพิเศษ

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

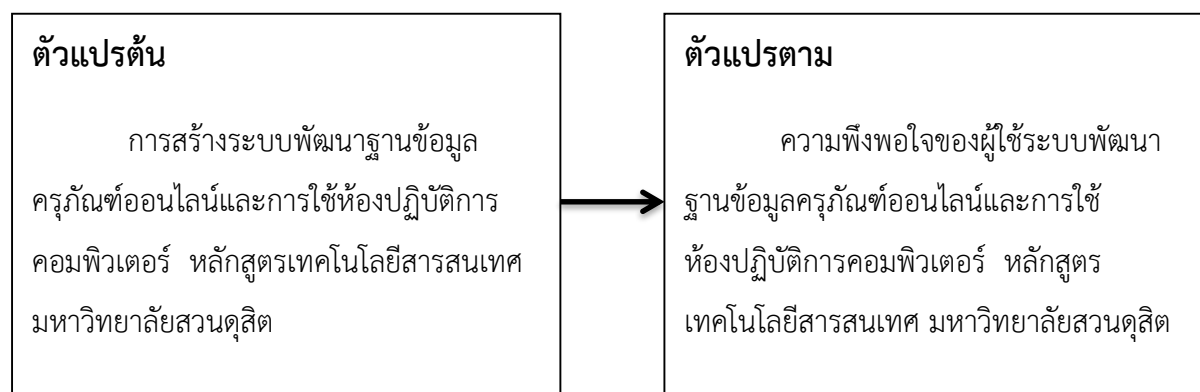
1) ครุภัณฑ์ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนภายในหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้เป็นเครื่องมือในการเขียนโปรแกรมและคำนวณต่าง ๆ เป็นต้น

2) ระบบการยืม-คืน หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เขียนขึ้นมาสำหรับการยืม-คืน เบิกวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ที่ใช้งานทั้งนักศึกษา อาจารย์ ภายในหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) ห้องปฏิบัติการ หมายถึง ห้องคอมพิวเตอร์ของหลักสูตรเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม และจัดประชุมของคณะกรรมการนักศึกษาในการหาสื่อจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง

4) ฐานข้อมูลครุภัณฑ์ หมายถึง รายละเอียดครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทางหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปิดให้มีการยืม รวมไปถึงจำนวนวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บไว้ เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ โดยฐานข้อมูลสามารถมีการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขได้

กรอบแนวคิดในโครงการพิเศษ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ครุภัณฑ์ออนไลน์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยสวนดุสิต คณะผู้จัดทำได้มีการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการออกแบบและพัฒนาที่ใช้ในการสร้างระบบเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ แบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วงจรพัฒนาระบบ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล
3. ระบบฐานข้อมูล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วงจรการพัฒนาระบบ

(กิริติ นวลละออง, 2555) SDLC เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือกระบวนการต่างๆที่กำหนดเอาไว้ในแผนพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเงิน เพื่อสร้างระบบงานคอมพิวเตอร์ให้ทำงานเป็นไปตามที่ต้องการ

ความสำคัญระบบสารสนเทศทั้งหลายมีวงจรชีวิตที่เหมือนกันตั้งแต่เกิดจนตายวงจรนี้จะเป็นขั้นตอนที่เป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย เป็นระบบที่ใช้งานได้ ซึ่งนักวิเคราะห์ระบบต้องทำความเข้าใจให้ดีว่าในแต่ละขั้นตอนจะต้องทำอะไร และทำอย่างไร ระบบสารสนเทศทั้งหลายมีวงจรชีวิตที่เหมือนกันตั้งแต่เกิดจนตายวงจรนี้จะเป็นขั้นตอนที่เป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย เป็นระบบที่ใช้งานได้ ซึ่งนักวิเคราะห์ระบบต้องทำความเข้าใจให้ดีว่าในแต่ละขั้นตอนจะต้องทำอะไร และทำอย่างไร ขั้นตอนการพัฒนาระบบมีอยู่ด้วยกัน 7 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1.1 เข้าใจปัญหา (Problem Recognition) เป็นขั้นตอนในการทำความเข้าใจปัญหาของระบบจากการดำเนินงานในปัจจุบันเดิมที่มีเพื่อนำมาพัฒนาใช้กับระบบที่จะทำ กำหนดความต้องการระหว่างนักวิเคราะห์ระบบกับผู้ใช้งาน

1.2 ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) เป็นขั้นตอนในการกำหนดว่าปัญหาคืออะไรและตัดสินใจว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศ หรือการแก้ไขระบบสารสนเทศเดิมมีความเป็นไปได้หรือไม่โดยเสียค่าใช้จ่ายและเวลาน้อยที่สุด และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จะต้องกำหนดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความเป็นไปได้ทางเทคนิคและบุคลากร ปัญหาทางเทคนิคก็จะเกี่ยวข้องกับเรื่องคอมพิวเตอร์

1.3 วิเคราะห์ (Analysis) ในขั้นตอนการพัฒนาเป็นการกำหนดขอบเขตของปัญหา ปัญหาที่เกิดกับเว็บไซต์เก่าของหน่วยงานคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต และพัฒนาเว็บไซต์ใหม่โดยพัฒนาจากเว็บไซต์เก่า กำหนดความต้องการของผู้ใช้ระบบ โดยเก็บข้อมูลจากเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสวนดุสิตดังนั้น รายงานในขั้นตอนนี้ จะประกอบด้วย

1.3.1 รายละเอียดการทำงานของระบบงานเดิม

1.3.2 การกำหนดความต้องการ หรือเป้าหมายของระบบใหม่ โดยเขียนแผนภาพแสดงการทำงานของระบบงานใหม่พร้อมคำบรรยายแผนภาพ

1.3.3 ประเมินการต้นทุน - กำไร ในการดำเนินงานตามระบบใหม่

1.3.4 คำอธิบายวิธีการทำงานและการอธิบายปัญหาของระบบที่ละเอียดขึ้นกว่าที่จะอธิบายไว้ในขั้นตอนการกำหนดปัญหาจากข้อมูลความต้องการต่างๆ ของผู้ใช้ และผู้บริหาร ก็จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบใหม่ต่อไป และในขั้นตอนนี้ ผู้บริหารจะทำการพิจารณาว่า มีความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ถ้ามีความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจะเริ่มดำเนินการขั้นตอนถัดไป

1.4 ออกแบบ (Design) ในขั้นตอนการออกแบบเป็นจะนำการตัดสินใจของฝ่ายบริหารที่ได้จากขั้นตอนการวิเคราะห์การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ด้วย หลังจากนั้นก็เริ่มตัดสินใจว่าจะจัดโครงสร้างจากโปรแกรมอย่างไร การเชื่อมระหว่างโปรแกรมควรจะทำอย่างไร ในขั้นตอนการวิเคราะห์นักวิเคราะห์ระบบต้องหาว่า จะต้องทำอะไร (What) แต่ในขั้นตอนการออกแบบต้องรู้ว่า จะต้องทำอย่างไร (How)

1.5 การพัฒนาระบบ (Construction) เป็นขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรมด้วยการสร้างชุดคำสั่งหรือเขียนโปรแกรมเพื่อการสร้างระบบงาน โดยโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่ใช้งานอยู่

1.6 การปรับเปลี่ยน (Conversion) ในขั้นตอนการปรับเปลี่ยนเป็นการขั้นตอนนี้ระบบใหม่มาใช้แทนของเก่าภายใต้การดูแลของนักวิเคราะห์ระบบ การป้อนข้อมูลต้องทำให้เรียบร้อย และในที่สุดบริษัทเริ่มต้นใช้งานระบบใหม่นี้ได้การนำระบบเข้ามาควรจะทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปที่ละน้อย ที่ดีที่สุดคือ ใช้ระบบใหม่ควบคู่ไปกับระบบเก่าไปสักระยะหนึ่ง โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกันแล้วเปรียบเทียบผลลัพธ์ว่าตรงกันหรือไม่ ถ้าเรียบร้อยแล้วก็เอาระบบเก่าออกได้ แล้วใช้ระบบใหม่ต่อไป

1.7 บำรุงรักษา (Maintenance) ในขั้นตอนการบำรุงรักษาได้แก่ การแก้ไขโปรแกรมหลังจากการใช้งานแล้ว สาเหตุที่ต้องแก้ไขโปรแกรมหลังจากใช้งานแล้ว สาเหตุที่ต้องแก้ไขระบบส่วนใหญ่ มีปัญหาในการแก้ Bug

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล

XAMPP คือ เป็นโปรแกรม Apache web server ไว้จำลอง web server เพื่อไว้ทดสอบ สคริปหรือเว็บไซต์ในเครื่องของเรา โดยที่ไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายใดๆ ง่ายต่อการติดตั้งและใช้งานโปรแกรม Xamppจะมาพร้อมกับ PHP ภาษาสำหรับพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่เป็นที่นิยม , MySQL ฐานข้อมูล, Apache จะทำหน้าที่เป็นเว็บ เซิร์ฟเวอร์, Perl อีกทั้งยังมาพร้อมกับ OpenSSL , phpMyadmin (ระบบบริหารฐานข้อมูลที่พัฒนาโดย PHP เพื่อใช้เชื่อมต่อไปยังฐานข้อมูล สนับสนุนฐานข้อมูล MySQL และ SQLite โปรแกรม Xamppจะอยู่ในรูปแบบของไฟล์ Zip, tar, 7z หรือ exe โปรแกรม Xamppอยู่ภายใต้ใบอนุญาตของ GNU General Public License แต่บางครั้งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องลิขสิทธิ์ในการใช้งาน จึงควรติดตามและตรวจสอบโปรแกรมด้วย

2.1 ภาษาที่ใช้พัฒนาระบบฐานข้อมูล

PHP นั้นเป็นภาษาสำหรับใช้ในการเขียนโปรแกรมบนเว็บไซต์ สามารถเขียนได้หลากหลายโปรแกรม เช่นเดียวกับภาษาทั่วไป อาจมีข้อสงสัยว่า ต่างจาก HTML อย่างไร คำตอบคือ HTML นั้นเป็นภาษาที่ใช้ในการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ จัดตำแหน่งรูป จัดรูปแบบตัวอักษร หรือใส่สีสีนให้กับ เว็บไซต์ของเรา แต่ PHP นั้นเป็นส่วนที่ใช้ในการคำนวณ ประมวลผล เก็บค่า และทำตามคำสั่งต่างๆ อย่างเช่น รับค่าจากแบบ form ที่เราทำ รับค่าจากช่องคำตอบของเว็บบอร์ดและเก็บไว้เพื่อนำมาแสดงผลต่อไป แม้แต่กระทั่งใช้ในการเขียน CMS ยอดนิยมเช่น Drupal , Joomlaพูดง่ายๆคือเว็บไซต์จะโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ ต้องมีภาษา PHP ส่วน HTML หรือ Javascriptใช้เป็นเพียงแค่ตัวควบคุมการแสดงผลเท่านั้น

ระบบฐานข้อมูล

การจัดการฐานข้อมูล(Database Management) คือ การบริหารแหล่งข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองต่อการใช้ของโปรแกรมประยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพและลดการซ้ำซ้อนของข้อมูล รวมทั้งความขัดแย้งของข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ในอดีตการเก็บข้อมูลมักจะเป็นอิสระต่อกันไม่มีการเชื่อมโยงของข้อมูลเกิดการ สิ้นเปลืองพื้นที่ในการเก็บข้อมูล เช่น องค์กรหนึ่งจะมีแฟ้มบุคคล (Personnel) แฟ้มเงินเดือน (Payroll) และแฟ้ม สวัสดิการ (Benefits) อยู่แยกจากกัน เวลาผู้บริหารต้องการข้อมูลของพนักงานท่านใดจำเป็นต้องเรียกดูแฟ้มข้อมูลทั้ง 3 แฟ้ม ซึ่งเป็นการไม่สะดวก จึงทำให้เกิดแนวความคิดในการรวมแฟ้มข้อมูลทั้ง 3 เข้าด้วยกันแล้วเก็บไว้ที่ ศูนย์กลางในลักษณะฐานข้อมูล (Database) จึงทำให้เกิด

ระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management system (DBMS) ซึ่งจะต้องอาศัยโปรแกรมเฉพาะในการสร้างและบำรุงรักษา (Create and Maintenance) ฐาน ข้อมูลและสามารถที่จะให้ผู้ใช้ประยุกต์ใช้กับธุรกิจส่วนตัวได้โดยการดึงข้อมูล (Retrieve) ขึ้นมาแล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปอื่นสร้างงานขึ้นมาโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในฐานข้อมูล แสดงการรวมแฟ้มข้อมูล 3 แฟ้มเข้าด้วยกัน

3.1 ระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์

(MINDPHP, 2555)ระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ เป็นการเก็บข้อมูลในรูปของตาราง (table) ในแต่ละตารางแบ่งออกเป็นแถวๆ และในแต่ละแถวจะแบ่งเป็นคอลัมน์ (Column) ซึ่งในการเชื่อมโยงกันระหว่างข้อมูลในตารางต่างๆจะ เชื่อมโยงโดยใช้การอ้างอิงจากข้อมูลในคอลัมน์ที่กำหนดไว้

Relational Database เป็นฐานข้อมูลที่ใช้โมเดลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database Model) เนื่องด้วยแนวคิดของแบบจำลองแบบนี้มีลักษณะที่คนใช้กันทั่วๆไปคือ มีการเก็บเป็นตาราง ทำให้ง่ายต่อการเข้าใจและการประยุกต์ใช้งาน ด้วยเหตุนี้ ระบบฐานข้อมูลแบบนี้จึงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ในแง่ของ entity แบบจำลองแบบนี้คือ แฟ้มข้อมูลในรูปตาราง และ attribute ก็เปรียบเหมือนเขตข้อมูล ส่วนความสัมพันธ์คือความสัมพันธ์ระหว่าง entity

3.2 Normalization คืออะไร

เป็นวิธีการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่สามารถเกิดขึ้นได้ มักใช้ในการออกแบบฐานข้อมูลที่เป็นแบบ Relational Database ซึ่งการทำ Normalization นี้จะช่วยให้ความซ้ำซ้อนของข้อมูลลดลงและทำการเพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล หรือแก้ไขข้อมูลที่อยู่ในรีเลชันได้โดยไม่ผิดพลาด หรือเกิดความไม่คงที่ ไม่แน่นอนและความขัดแย้งของข้อมูลที่เรียกว่าความผิดปกติ (Anomaly) ซึ่งหลักการทำ Normalization นี้ จะทำการแบ่งตารางที่มีความซ้ำซ้อนของข้อมูลออกมาเป็นตารางย่อย ๆ และใช้ เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างตารางซึ่งความซ้ำซ้อนของข้อมูลในรีเลชันอาจทำให้เกิดความผิดปกติที่แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

3.2.1 ความผิดปกติจากการเพิ่มข้อมูล (Insertion Anomaly)

3.2.2 ความผิดปกติจากการลบข้อมูล (Deletion Anomaly)

3.2.3 ความผิดปกติจากการแก้ไขข้อมูล (Update Anomaly)

3.3 ประโยชน์ของการ Normalization

3.3.1 เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์

3.3.2 ทำให้ทราบว่ารีเลชันที่ออกแบบมานั้น ก่อให้เกิดปัญหาหรือไม่และด้านใดบ้าง

3.3.3 ถ้ารีเลชันที่ออกแบบมานั้นก่อให้เกิดปัญหา จะมีวิธีแก้ไขอย่างไร

3.3.4 เมื่อแก้ไขแล้วอาจรับประกันได้ว่ารีเลชั่นนั้นจะไม่มีปัญหาอีกหรือถ้ามีก็ลดน้อยลง

3.4 ขั้นตอนการออกแบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์

การออกแบบฐานข้อมูลในองค์กรขนาดเล็กเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอาจเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยากนัก เนื่องจากระบบและขั้นตอนการทำงานภายในองค์กรไม่ซับซ้อน ปริมาณข้อมูลที่มีก็ไม่มาก และจำนวนผู้ใช้งานฐานข้อมูลก็มีเพียงไม่กี่คน หากทว่าในองค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งมีระบบและขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน รวมทั้งมีปริมาณข้อมูลและผู้ใช้งานจำนวนมาก การออกแบบฐานข้อมูลจะเป็นเรื่องที่มีความละเอียดซับซ้อน และต้องใช้เวลาในการดำเนินการนานพอควรทีเดียว ทั้งนี้ ฐานข้อมูลที่ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานภายในหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรได้ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เป็นผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลภายในองค์กร

ทั้งนี้ การออกแบบฐานข้อมูลที่น่าซอฟต์แวร์ระบบจัดการฐานข้อมูลมาช่วยในการดำเนินการ สามารถจำแนกหลักในการดำเนินการได้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การรวบรวมและวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ข้อมูล
2. การเลือกระบบจัดการฐานข้อมูล
3. การออกแบบฐานข้อมูลในระดับแนวคิด
4. การนำฐานข้อมูลที่ออกแบบในระดับแนวคิดเข้าสู่ระบบจัดการฐานข้อมูล
5. การออกแบบฐานข้อมูลในระดับกายภาพ
6. การนำฐานข้อมูลไปใช้และการประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรม

คอมพิวเตอร์ เป็นอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ แต่จะทำงานได้ตามชุดคำสั่งในโปรแกรมที่ป้อนเข้าสู่เครื่อง ซึ่งจะทำงานตามคำสั่งทีละคำสั่ง (Step by Step) โดยคำสั่งที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเข้าใจได้ จะต้องอยู่ในรูปแบบของภาษาเครื่อง (Machine Language) แต่ถ้ามีการเขียนด้วยภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาเครื่อง หรือที่เรียกว่า ภาษาชั้นสูง (High-level Language) ก็จะต้องมีตัวแปลภาษา เช่น คอมไพเลอร์ (Compiler) หรือ อินเตอร์พรีเตอร์ (Interpreter) ทำการแปลภาษาชั้นสูงนั้นให้เป็นภาษาเครื่องอีกทีหนึ่ง

การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทุกภาษานั้นเหมือนกัน แต่สิ่งที่แตกต่างกันของแต่ละภาษาคือรูปแบบการเขียน ถ้าสามารถเขียนโปรแกรมภาษาหนึ่งได้แล้ว การเขียนโปรแกรมแบบนั้นในภาษาอื่นย่อมไม่ใช่เรื่องยาก เพียงแต่ต้องศึกษารูปแบบการเขียนของภาษานั้นเพิ่มเติม แล้วนำประสบการณ์ที่เคยเขียน ไปสั่งให้ภาษาใหม่ทำงานตามต้องการ

ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนในการทำงาน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis the Problem)
2. ขั้นตอนการออกแบบโปรแกรม (Design a Program)
3. ขั้นตอนการเขียนโปรแกรม (Coding)
4. ขั้นตอนการตรวจสอบข้อผิดพลาดของโปรแกรม (Testing and Debugging)
5. ขั้นตอนการทดสอบความถูกต้องของโปรแกรม (Testing and Validating)
6. ขั้นตอนการทำเอกสารประกอบโปรแกรม (Documentation)
7. ขั้นตอนการบำรุงรักษาโปรแกรม (Program Maintenance)

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis the problem)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกสุดที่นักเขียนโปรแกรมจะต้องทำก่อนที่จะลงมือเขียนโปรแกรมจริง ๆ เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น และค้นหาจุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่ต้องการ ในขั้นตอนนี้จะมีองค์ประกอบอยู่ 3 องค์ประกอบที่จะช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา ได้แก่

1. การระบุข้อมูลเข้า (Input) ต้องรู้ว่าต้องมีข้อมูลอะไรบ้างที่จะต้องป้อนเข้าสู่คอมพิวเตอร์พร้อมกับโปรแกรม เพื่อให้โปรแกรมทำการประมวลผลและออกผลลัพธ์
2. การระบุข้อมูลออก (Output) จะพิจารณาว่างานที่ทำมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อะไร ต้องการผลลัพธ์ที่มีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร โดยจะต้องคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลักในการออกแบบผลลัพธ์
3. กำหนดวิธีการประมวลผล (Process) ต้องรู้วิธีการประมวลผลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบโปรแกรม (Design a Program)

หลังจากวิเคราะห์ปัญหาแล้ว ขั้นตอนถัดไปคือ การออกแบบโปรแกรม โดยใช้เครื่องมือมาช่วยในการออกแบบ ในขั้นตอนนี้ยังไม่ได้เป็นการเขียนโปรแกรมจริง ๆ แต่จะช่วยให้การเขียนโปรแกรมทำได้ง่ายขึ้น โดยสามารถเขียนตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นตอนนี้ และช่วยให้การเขียนโปรแกรมมีข้อผิดพลาดน้อยลง ช่วยตรวจสอบการทำงานของโปรแกรม ทำให้ทราบขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องไปไล่ดูจากตัวโปรแกรมจริง ๆ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบการเขียนโปรแกรมเหมือนกับการสร้างบ้านแล้ว ในขั้นตอนการออกแบบโปรแกรมนี่ ก็เปรียบเหมือนการสร้างแปลนบ้านลงในกระดาษไว้ ซึ่งในการสร้างบ้านจริงก็จะอาศัยแปลนบ้านนี้เป็นต้นแบบในการสร้างนั่นเอง

ในขั้นตอนการออกแบบโปรแกรมนี้ เป็นการออกแบบการทำงานของโปรแกรม หรือขั้นตอนในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้ออกแบบสามารถเลือกใช้เครื่องมือมาช่วยในการออกแบบได้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบโปรแกรมมีอยู่หลายอย่าง ซึ่งวิธีการซึ่งเป็นที่ยอมรับสำหรับใช้ในการออกแบบโปรแกรม เช่น

- อัลกอริทึม (Algorithm)
- ผังงาน (Flowchart)
- รหัสจำลอง (Pseudo-code)
- แผนภูมิโครงสร้าง (Structure Chart)

อัลกอริทึมเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการออกแบบโปรแกรม โดยใช้ข้อความที่เป็นภาษาพูดในการอธิบายการทำงานของโปรแกรมที่เป็นลำดับขั้นตอน จะเข้าไปข้ามมาไม่ได้ นอกจากจะต้องเขียนสั่งไว้ต่างหาก ตัวอย่างอัลกอริทึมง่าย ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ได้แก่ อัลกอริทึมการสระผม

เริ่มจากการทำให้เปียกโดยการรดน้ำ เมื่อผมเปียกแล้วจึงใส่แชมพูสระผมลงบนศีรษะ แล้วขยี้ให้มีฟองเกิดขึ้น หลังจากนั้นก็ล้างออกด้วยน้ำ แล้วเริ่มทำใหม่อีกครั้ง

ในการเขียนอัลกอริทึมนี้ แม้จะมีความชัดเจนอยู่ในตัวแล้ว แต่ก็มีจุดอ่อนอยู่ที่ ข้อความอธิบายค่อนข้างเยิ่นเย้อ และถ้าผู้เขียนใช้สำนวนที่อ่านยาก ก็อาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมได้ ดังนั้น จึงมีการคิดค้นเครื่องมืออื่นที่ช่วยในการออกแบบโปรแกรมแทนอัลกอริทึม ได้แก่ ผังงาน รหัสจำลอง แผนภูมิโครงสร้าง

ผังงานเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการออกแบบโปรแกรม โดยใช้สัญลักษณ์รูปภาพ แสดง ขั้นตอนการเขียนโปรแกรม หรือขั้นตอนในการแก้ปัญหาทีละขั้น และมีเส้นที่แสดงทิศทางการไหลของข้อมูล ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนกระทั่งได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านและทำความเข้าใจได้โดยง่าย

รหัสจำลองจะมีการใช้ข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยก็ได้ ในการแสดงขั้นตอนการแก้ปัญหา แต่จะมีการใช้คำเฉพาะ (Reserve words) ที่มีอยู่ในภาษาโปรแกรม มาช่วยในการเขียน โครงสร้างของรหัสจำลองจึงมีส่วนที่คล้ายกับการเขียนโปรแกรมมาก ดังนั้น รหัสจำลองจึงเป็นเครื่องมืออีกแบบที่เป็นที่นิยมใช้กันมากในการออกแบบโปรแกรม

แผนภูมิโครงสร้างการใช้แผนภูมิโครงสร้าง จะเป็นการแบ่งงานใหญ่ออกเป็นโมดูลย่อย ๆ ซึ่งเรียกว่าการออกแบบจากบนลงล่าง (Top-Down Design) แต่ละโมดูลย่อยก็ยังสามารถแตกออกได้อีกจนถึงระดับล่างสุดที่สามารถเขียนโปรแกรมได้อย่างง่าย

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการเขียนโปรแกรม (Coding)

ในขั้นตอนนี้ จะเป็นการนำเครื่องมือที่ถูกสร้างขึ้นจากขั้นตอนการออกแบบมาแปลให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น เราสามารถเลือกใช้ภาษาได้หลายภาษา ตั้งแต่ภาษาระดับต่ำ เช่น ภาษาแอสเซมบลี จนถึงภาษาระดับสูง เช่น ภาษาเบสิก ภาษาโคบอล ภาษาปาสคาล ภาษาซี ซึ่งแต่ละภาษาจะมีรูปแบบ โครงสร้าง หรือไวยากรณ์ของภาษาที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การเขียนโปรแกรมที่ได้นั้น ควรจะต้องทำตามขั้นตอนคือ เริ่มตั้งแต่วิเคราะห์ปัญหาให้ได้ก่อน แล้วทำการออกแบบโปรแกรมจึงจะเริ่มเขียนโปรแกรม ซึ่งในการเขียนโปรแกรมนั้น สำหรับผู้ที่ยังไม่มีประสบการณ์การเขียนโปรแกรมเพียงพอ ก็ควรจะทดลองเขียนลงในกระดาษก่อน แล้วตรวจสอบจนแน่ใจว่าสามารถทำงานได้แล้ว จึงทำการป้อนเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและทำให้สามารถทำงานได้เร็วขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการตรวจสอบข้อผิดพลาดของโปรแกรม (Testing and Debugging)

หลังจากที่ทำการเขียนโปรแกรมเสร็จสิ้นแล้ว โปรแกรมนั้นจะต้องได้รับการตรวจสอบก่อนว่า มีข้อผิดพลาด (error) ในโปรแกรมหรือไม่ ซึ่งอาจเกิดจากการเขียนโปรแกรมที่ผิดหลักไวยากรณ์ของภาษาเป็นต้น โดยทั่วไปจะมีวิธีที่จะตรวจสอบข้อผิดพลาดของโปรแกรม 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบด้วยตนเอง (Self Checking) เป็นการทดลองเขียนโปรแกรมลงบนกระดาษ แล้วใส่ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมทีละขั้นด้วยตนเอง ว่าโปรแกรมมีการทำงานที่ถูกต้อง ได้ผลลัพธ์ตรงตามความเป็นจริงหรือไม่
2. ตรวจสอบด้วยการแปลภาษา (Translating) หลังจากเขียนโปรแกรมเสร็จ และมีการตรวจสอบด้วยตนเองเรียบร้อยแล้ว ก็จะป้อนโปรแกรมเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อทำการแปลโปรแกรม โดยจะต้องเรียกใช้ตัวแปลภาษาโปรแกรม ที่เรียกว่า คอมไพเลอร์ (Compiler) หรือ อินเตอร์พรีเตอร์ (Interpreter) อย่างใดอย่างหนึ่ง ทำการแปลภาษาโปรแกรมให้เป็นภาษาเครื่อง การแปลนี้จะเป็นการตรวจสอบความผิดพลาดของโปรแกรมด้วย ซึ่งถ้ามีข้อผิดพลาดใด ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์จะแจ้งให้ทราบทางหน้าจอ

หลังจากที่ทำการเขียนโปรแกรมเสร็จแล้ว เวลา 50-70% ของเวลาในการพัฒนาโปรแกรม จะถูกใช้ไปในการหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมและการ แก้ไขข้อผิดพลาดนั้น

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการทดสอบความถูกต้องของโปรแกรม (Testing and Validating)

ในบางครั้ง โปรแกรมอาจผ่านการแปล โดยไม่มีข้อผิดพลาดใด ๆ แจ้งออกมา แต่เมื่อนำโปรแกรมนั้นไปใช้งาน ปรากฏว่าได้ผลลัพธ์ที่ไม่เป็นจริง เนื่องจากอาจเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้ ดังนั้นจึงควรจะต้องมีขั้นตอนการทดสอบความถูกต้องของโปรแกรมอีกด้วยในการทดสอบความถูกต้องของข้อมูล จะมีอยู่หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใส่ข้อมูลที่ถูกต้อง (Valid Case) เป็นการทดสอบโปรแกรมเมื่อมีการรันโปรแกรม ให้ทำการใส่ข้อมูลที่ถูกต้องลงไปโปรแกรม และดูว่าผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรม ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือตรงตามที่ต้องการหรือไม่

2. การใช้ขอบเขตและความถูกต้องของข้อมูลเป็นการทดสอบ โดยตรวจสอบขอบเขตของข้อมูลที่ป้อนเข้าสู่โปรแกรม เช่น ถ้าโปรแกรมให้มีการป้อนวันที่ ก็จะต้องตรวจสอบว่า วันที่ที่ป้อนจะต้องไม่เกินวันที่ 31 ถ้าผู้ใช้ป้อนวันที่ที่เป็นเลข 32 โปรแกรมจะต้องไม่ยอมให้ป้อนวันที่นี้ได้

3. การใช้ความสมเหตุสมผล ตัวอย่างเช่น ถ้าโปรแกรมมีการออกแบบให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูลลงในฟอร์มที่มีข้อมูลที่เป็นเพศ (หญิง หรือ ชาย) และรายละเอียดส่วนตัวของคน ๆ นั้น เช่น เพศ วันลาคลอดชาย ต้องไม่มี (ห้ามใส่) หญิง อาจมีหรือไม่ก็ได้

4. ข้อมูลที่เป็นตัวเลขและตัวอักษร เป็นการตรวจสอบว่า ถ้าโปรแกรมให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูลในฟิลด์ที่ต้องรับข้อมูลที่เป็นตัวเลข อย่างเช่น ฟิลด์ที่เป็นจำนวนเงิน ก็ควรจะยอมให้ผู้ใช้ป้อนข้อมูลได้เฉพาะตัวเลขเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใส่ตัวอักษรในฟิลด์นั้นได้ หรือถ้าเป็นฟิลด์ที่รับข้อมูลที่เป็นตัวอักษร เช่น ฟิลด์ชื่อ-นามสกุล ก็จะต้องป้อนข้อมูลได้เฉพาะตัวอักษรเท่านั้น จะป้อนตัวเลขไม่ได้

5. ข้อมูลเป็นไปตามข้อกำหนด ข้อมูลที่ป้อนในฟิลด์ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้แน่นอนแล้วเท่านั้น เช่น กำหนดให้ฟิลด์นี้ป้อนข้อมูลได้เฉพาะตัวเลขที่อยู่ในกลุ่ม 1,2,5,7 ได้เท่านั้น จะป้อนเป็นตัวเลขอื่นที่ไม่อยู่ในกลุ่มนี้ ไม่ได้

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการทำเอกสารประกอบโปรแกรม (Documentation)

การทำเอกสารประกอบโปรแกรม คือ การอธิบายรายละเอียดของโปรแกรมว่า จุดประสงค์ของโปรแกรมคืออะไร สามารถทำงานอะไรได้บ้าง และมีขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมเป็นอย่างไร เครื่องมือที่ช่วยในการออกแบบโปรแกรมเช่น ผังงาน หรือรหัสจำลอง ก็สามารถนำมาประกอบกันเป็นเอกสารประกอบโปรแกรมได้ โปรแกรมเมอร์ที่ดี ควรมีการทำเอกสารประกอบโปรแกรม ทุกขั้นตอนของการพัฒนาโปรแกรม ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการออกแบบ การเขียนโปรแกรม หรือขั้นตอนการทดสอบโปรแกรม ซึ่งการทำเอกสารนี้จะมีประโยชน์อย่างมากต่อหน่วยงาน เนื่องจากบางครั้งอาจต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโปรแกรมที่ได้มีการทำเสร็จไปนานแล้ว เพื่อให้ตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป จะทำให้เข้าใจโปรแกรมได้ง่ายขึ้นและจะเป็นการสะดวกต่อผู้ที่ต้องเข้ามารับช่วงงานต่อที่หลังเอกสารประกอบโปรแกรม โดยทั่วไปจะมีอยู่ด้วยกัน 2 แบบคือ

1. เอกสารประกอบโปรแกรมสำหรับผู้ใช้ (User Documentation)

จะเหมาะสำหรับผู้ที่ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรม แต่เป็นผู้ที่ใช้งานโปรแกรมอย่างเดียว จะเน้นการอธิบายเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น

- โปรแกรมนี้ทำอะไร ใช้งานในด้านไหน

- ข้อมูลเข้า มีลักษณะอย่างไร
- ข้อมูลออกหรือผลลัพธ์มีลักษณะอย่างไร
- การเรียกใช้โปรแกรม ทำอย่างไร
- คำสั่งหรือข้อมูลที่จำเป็นให้โปรแกรมเริ่มทำงาน มีอะไรบ้าง
- อธิบายเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และความสามารถของโปรแกรม

2. เอกสารประกอบโปรแกรมสำหรับผู้เขียนโปรแกรม (Technical Documentation) จะได้ออกได้เป็น 2 ส่วน

ส่วนที่เป็นคำอธิบายหรือหมายเหตุในโปรแกรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คอมเมนต์ (Comment) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเขียนแทรกอยู่ในโปรแกรม อธิบายการทำงานของโปรแกรมเป็นส่วน ๆ

ส่วนอธิบายด้านเทคนิค ซึ่งส่วนนี้มักจะทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากโปรแกรม จะอธิบายในรายละเอียดที่มากขึ้น เช่น ชื่อโปรแกรมย่อยต่าง ๆ มีอะไรบ้าง แต่ละโปรแกรมย่อยทำหน้าที่อะไร และคำอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 7 ขั้นตอนการบำรุงรักษาโปรแกรม (Program Maintenance)

เมื่อโปรแกรมผ่านการตรวจสอบตามขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว และถูกนำมาให้ผู้ใช้ได้ใช้งาน ในช่วงแรกผู้ใช้อาจจะยังไม่คุ้นเคยก็อาจทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาบ้าง ดังนั้นจึงต้องมีผู้คอยควบคุมดูแล และตรวจสอบการทำงาน การบำรุงรักษาโปรแกรมจึงเป็นขั้นตอนที่ผู้เขียนโปรแกรมต้องคอยเฝ้าดูแลและหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมในระหว่างที่ผู้ใช้ใช้งานโปรแกรมและปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมเมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น หรือในการใช้งานโปรแกรมไปนาน ๆ ผู้ใช้อาจต้องการเปลี่ยนแปลงการทำงานของระบบเดิมเพื่อให้เหมาะกับเหตุการณ์ เช่น ต้องการเปลี่ยนแปลงหน้าตาของรายงาน มีการเพิ่มเติมข้อมูลหรือลบข้อมูลเดิม นักเขียนโปรแกรมก็จะต้องคอยปรับปรุง แก้ไขโปรแกรมตามความต้องการของผู้ใช้ที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1.งานวิจัยในประเทศ

เจษฎาภรณ์ แสงดาว (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องระบบยืม-คืนหนังสือห้องสมุดประเมินผลประสิทธิภาพของระบบ ยืม-คืนหนังสือห้องสมุด และศึกษาความพึงพอใจของระบบ ยืม-คืนหนังสือห้องสมุดโรงเรียนบ้านพุทรา อำเภอพิมาย จังหวัด นครราชสีมา โดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูล MySQL ร่วมกับภาษา PHP ระบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ระบบข้อมูลสมาชิกระบบ ข้อมูลหนังสือ ระบบการสืบค้นข้อมูลหนังสือ ระบบการยืม-คืนหนังสือ ตลอดจนรายงาน ในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของ ผู้ใช้งานระบบ ในการพัฒนาได้แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ส่วนคือ บรรณารักษ์ สมาชิก และบุคคลทั่วไป จากการทดสอบ ประสิทธิภาพของระบบโดย

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และทดสอบความพึงพอใจที่มีต่อระบบโดยกลุ่มผู้ใช้งาน จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่า 5 ระดับ ผลปรากฏว่าระบบที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ใน ระดับดี ($X = 4.49$, $S.D. = 0.53$) และกลุ่มผู้ใช้งานมีความพึงพอใจ ต่อระบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.46$, $S.D. = 0.53$) สรุปได้ว่า ระบบยืม-คืนหนังสือห้องสมุดโรงเรียนบ้านพุทราที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถช่วยแก้ปัญหาความยุ่งยากของระบบงานเดิม ประมวลผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าได้ตรงความต้องการของ ผู้ใช้งาน ซึ่งสามารถนำไปใช้งานได้อย่างเหมาะสม

ศุริยางค์ เจริญศิลป์ (2556) ได้ศึกษาระบบการยืม-คืน อุปกรณ์ ห้องสโตร์ จะจัดเก็บตั้งแต่ข้อมูลของผู้ใช้ ข้อมูลแผนก ข้อมูลอุปกรณ์ใน ห้องสโตร์ ข้อมูลชนิดของอุปกรณ์ ข้อมูลประเภทของอุปกรณ์และข้อมูลการยืมคืนอุปกรณ์ห้องสโตร์ โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บในรูปแบบของ ระบบฐานข้อมูล ซึ่งในโครงการนี้จะศึกษา และใช้ ฐานข้อมูลออร์ราเคิลในการเก็บข้อมูล และใช้โปรแกรมเอสคิวแอล ดีเวลลอปเปอร์ ช่วยในการจัดการ กับข้อมูลทั้งหมดในระบบฐานข้อมูล โดยระบบฐานข้อมูลการยืมคืนอุปกรณ์ห้องสโตร์ จะประกอบด้วย ตารางดังต่อไปนี้ ตารางผู้ใช้ ตารางแผนก ตารางอุปกรณ์ ตารางประเภทของอุปกรณ์ ตารางชนิดของอุปกรณ์ และตารางการยืมคืนอุปกรณ์

ณัฐวุฒิ สำอาง (2552) ได้ศึกษาว่า ระบบจองห้องประชุมออนไลน์ในการจัดทำระบบสารสนเทศจองห้องประชุมออนไลน์ สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์นี้ ใช้ซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบ โดยใช้โปรแกรม My sqlเข้ามาช่วยในการจัดการฐานข้อมูลและใช้ PHP ในการพัฒนาโปรแกรมจากการทำโครงการระบบสารสนเทศจองห้องประชุมออนไลน์สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์ที่ได้วิเคราะห์ ออกแบบและทำการพัฒนาจนเสร็จสิ้นเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปผลงานที่ได้สามารถใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น และถ้าต้องการให้มีการพัฒนาระบบงานอื่น ๆ ก็สามารถนำระบบงานนี้มาพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ใช้ได้กับงานอื่น

ภัทรหทัย ณ ลำพูน (2554) ระบบบริหารจัดการอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการวิศวกรรมซอฟต์แวร์เป็นโปรแกรมประยุกต์บนเว็บสำหรับการบริหารจัดการอุปกรณ์ และทรัพยากร และให้บริการการเช่า ยืมอุปกรณ์สำหรับนักเรียน อาจารย์และพนักงานของวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยีเนื่องจากเราพบปัญหาของระบบการจัดการอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการว่ายังไม่มีประสิทธิภาพ มีการบันทึกการ ยืม คืนอุปกรณ์แบบเขียนเอง ไม่สามารถจะ สืบค้น อุปกรณ์ และทรัพยากรได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังระบบเก่ายังไม่สามารถทำสรุปรายงานการยืม คืนอุปกรณ์ได้ดังนั้นเราจึงพัฒนาโปรแกรมสำหรับการจัดการสินค้าคงคลัง อาทิ อุปกรณ์ไอที และหนังสือเรียนในห้องปฏิบัติการ วิศวกรรมซอฟต์แวร์ ผลของโครงการนี้ คือโปรแกรมประยุกต์บนเว็บที่สามารถจัดการสินค้าคงคลัง ให้บริการยืม คืน อุปกรณ์ และบริการจองล่วงหน้าและการสร้างรายงานการยืมคืน และการสรุป จำนวนอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการโครงการเราใช้เทคโนโลยีบาร์ โค้ดช่วยในการระบุหมายเลขของอุปกรณ์ที่จะช่วยทำให้ระบบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้อง

5.2.งานวิจัยภายนอกประเทศ

Yvette E. Gelogo and Sunguk Lee (2012) ได้กล่าวว่า ระบบการจัดการฐานข้อมูล บนคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องของการแบ่งปันทรัพยากร ซอฟต์แวร์และข้อมูลระหว่างอุปกรณ์หลาย ผ่านเครือข่าย ซึ่งส่วนใหญ่ จะอาศัยอินเทอร์เน็ตซึ่งในอนาคตอาจจะมีการขยายตัว และเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ เป็นผลให้การจัดการฐานข้อมูลไปยังบุคคลที่สามนั้น สามารถทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยลงเช่นเดียวกับการจัดวางข้อมูลก็จะใช้พื้นที่น้อยลงไปด้วย ในปีที่ผ่านมาการจ้างฐานข้อมูลได้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการคำนวณ เนื่องจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีเครือข่ายที่ค่าใช้จ่ายของการส่งข้อมูลในระยะทางไกลได้ลดลงไปมาก จากการจัดการกับบุคคลที่สามที่สามารถทำงานเหล่านี้สะดวกขึ้น สำหรับการทำงานของระบบการจัดการฐานข้อมูล (DBMS) ระบบการจัดการฐานข้อมูลแบบคลาวด์ (CDBMS) เป็นฐานข้อมูลแบบกระจายที่ให้คอมพิวเตอร์เป็นบริการแทนของผลิตภัณฑ์ มันเป็นเรื่องของการแบ่งปันทรัพยากรซอฟต์แวร์และข้อมูลระหว่างอุปกรณ์เครือข่าย ซอฟต์แวร์เป็นบริการ SAAS ซึ่งเป็นโปรแกรมที่จะถูกส่งผ่านมาเบราร์เซอให้กับลูกค้าการใช้งานคลาวด์เชื่อมต่อกับฐานที่มึการทำงานบนคลาวด์และมีความแตกต่างของประสิทธิภาพ บางที่มึการกำหนดค่าด้วยตัวเองบ้าง ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและบางส่วนมีอุปกรณ์ครบครันและมีเสถียรภาพมากขึ้น

จากผลการสำรวจและศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นทั้ง 5 งานวิจัยพบว่า งานวิจัยทั้งหมดมีความสอดคล้องกันในเรื่องของการใช้ระบบฐานข้อมูลเข้ามาทำระบบจอง และ ยืม – คืน โดยมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกันคือ เพื่อให้ทราบยอดการจอง และ ยืม – คืน ทรัพยากรและอุปกรณ์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการสูญหายของทรัพยากรและอุปกรณ์ที่ยืม โดยงานวิจัยทั้งหมดส่วนใหญ่จะมีการนำโปรแกรมเข้ามาช่วยในการสร้างและพัฒนาระบบ เช่น โปรแกรม My sql , Relational Database และ PHP เป็นต้น ที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาระบบฐานข้อมูลอีกด้วย

บทที่ 3

การวิเคราะห์และออกแบบระบบ

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เพื่อให้การดำเนินงานและการออกแบบระบบเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้งานออกมาเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด และผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งคณะผู้จัดทำได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1 การศึกษาปัญหา
- 2 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ระบบ
- 3 การออกแบบระบบ
- 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5 การบำรุงรักษาระบบ

การศึกษาปัญหา

คณะผู้จัดทำได้มีการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น และทำการวิเคราะห์ระบบงานเดิม โดยมีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม เพื่อนำมาสรุปหาข้อดี – ข้อเสียของระบบงาน และนำมาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งระบบเดิมที่ใช้อยู่นั้นเป็นการเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสาร เมื่อมีการยืมมากขึ้นเรื่อย ๆ เอกสารก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้เกิดการสูญหาย ไม่สามารถตรวจสอบหรือติดตามผลการ ยืม-คืนย้อนหลังได้ รวมทั้งทำให้เกิดความล่าช้าในการยืม-คืนอุปกรณ์

การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ระบบ

ในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ระบบจะใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ในการรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต การวิเคราะห์จะเกี่ยวข้องกับการจัดการฐานข้อมูลของระบบ และการออกแบบระบบ เช่น การวิเคราะห์โครงสร้างของระบบ และความสัมพันธ์ในการทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ในระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบปฏิบัติงานจริง และลักษณะของงานที่ระบบควรจะเพิ่มเข้าไป ทำให้ระบบสามารถทำงานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด

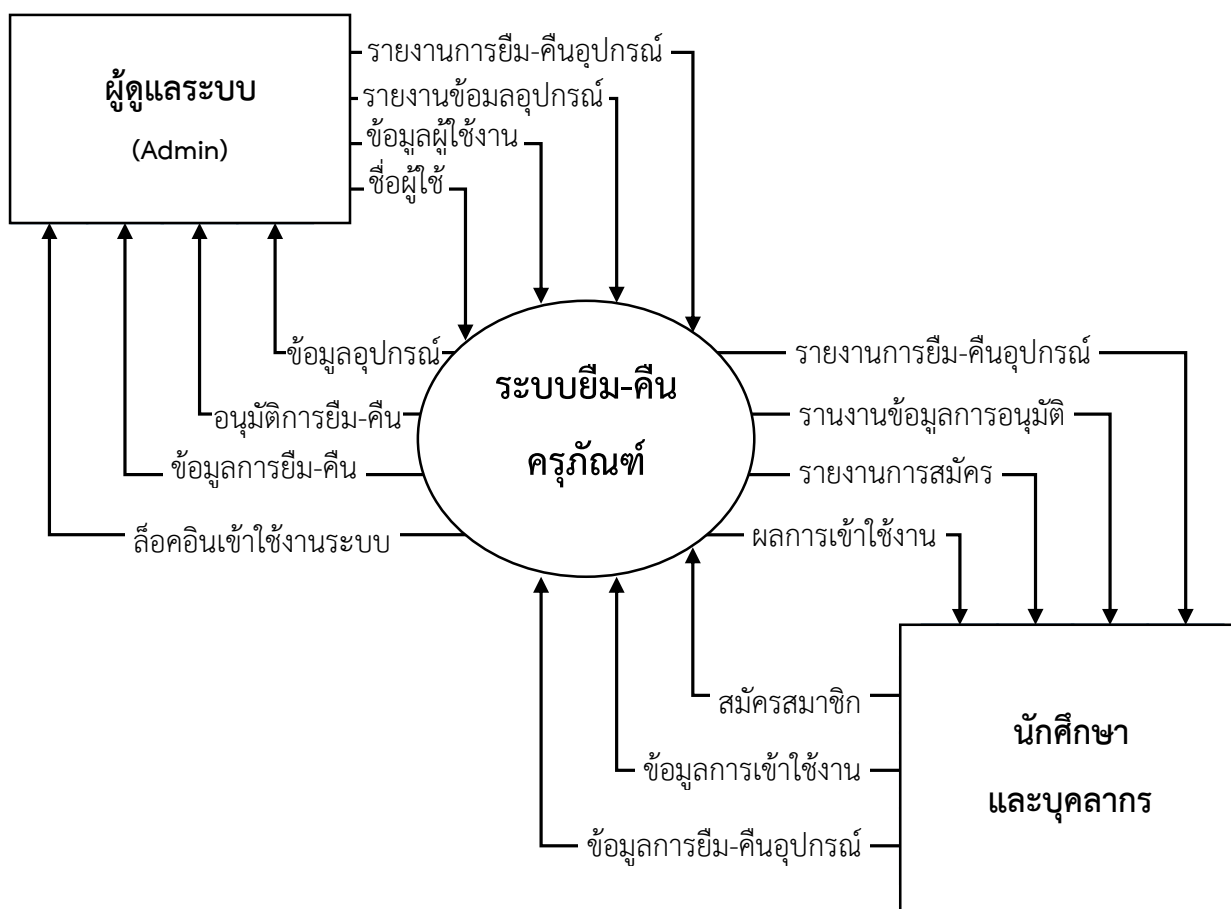
คณะผู้จัดทำเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ผลตามความต้องการจากผู้ใช้งาน จึงได้ระบบงานใหม่ได้ดังนี้

1 ความต้องการของผู้ใช้งาน

- 1.1 สามารถทำการยืม-คืนได้
- 1.2 สามารถตรวจสอบรายการยืม-คืนย้อนหลังได้
- 1.3 สามารถค้นหา แก้ไข และเปลี่ยนแปลงรายละเอียดข้อมูลอุปกรณ์ได้
- 1.4 สามารถตรวจสอบจำนวนอุปกรณ์คงเหลือได้
- 1.5 สามารถแสดงการใช้งานห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ได้

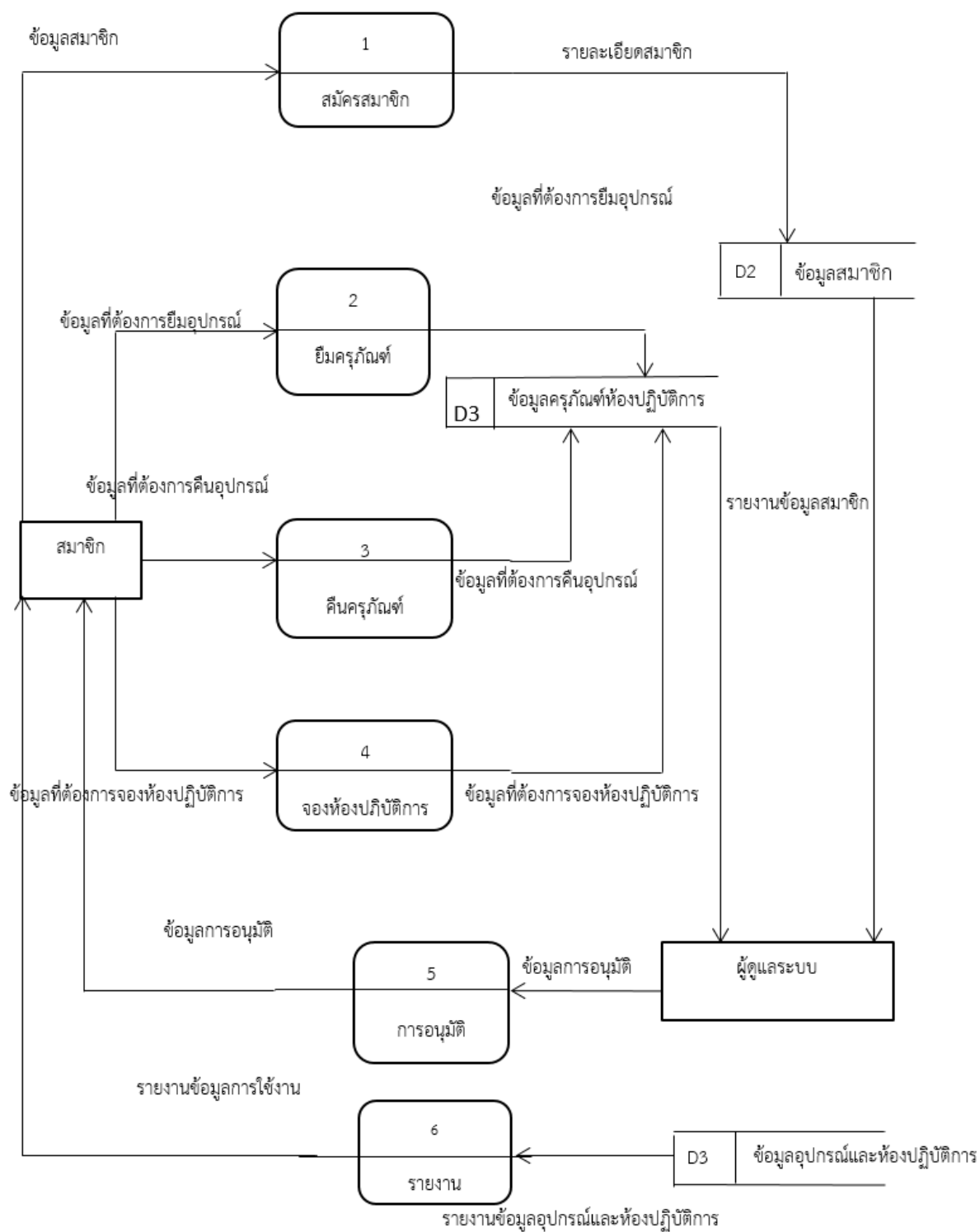
การออกแบบระบบ

การออกแบบพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ครุภัณฑ์และการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ทำให้ทราบถึงขั้นตอนการทำงานเพื่อแสดงแผนภาพ เกี่ยวข้องกับการไหลของข้อมูล ที่แสดงถึงกระบวนการ (Process) ของระบบโดยจะกล่าวถึงตัวโครงสร้างของ ระบบงานบริการของระบบ จากที่ศึกษาความต้องการรูปแบบการทำงานของระบบ พบว่าผู้ใช้งาน มีความ ต้องการระบบที่มีความเรียบง่าย เข้าถึงง่าย คณะผู้จัดทำจึงได้วิเคราะห์ตามแบบ Flowchart /Data flow Diagram ดังต่อไปนี้

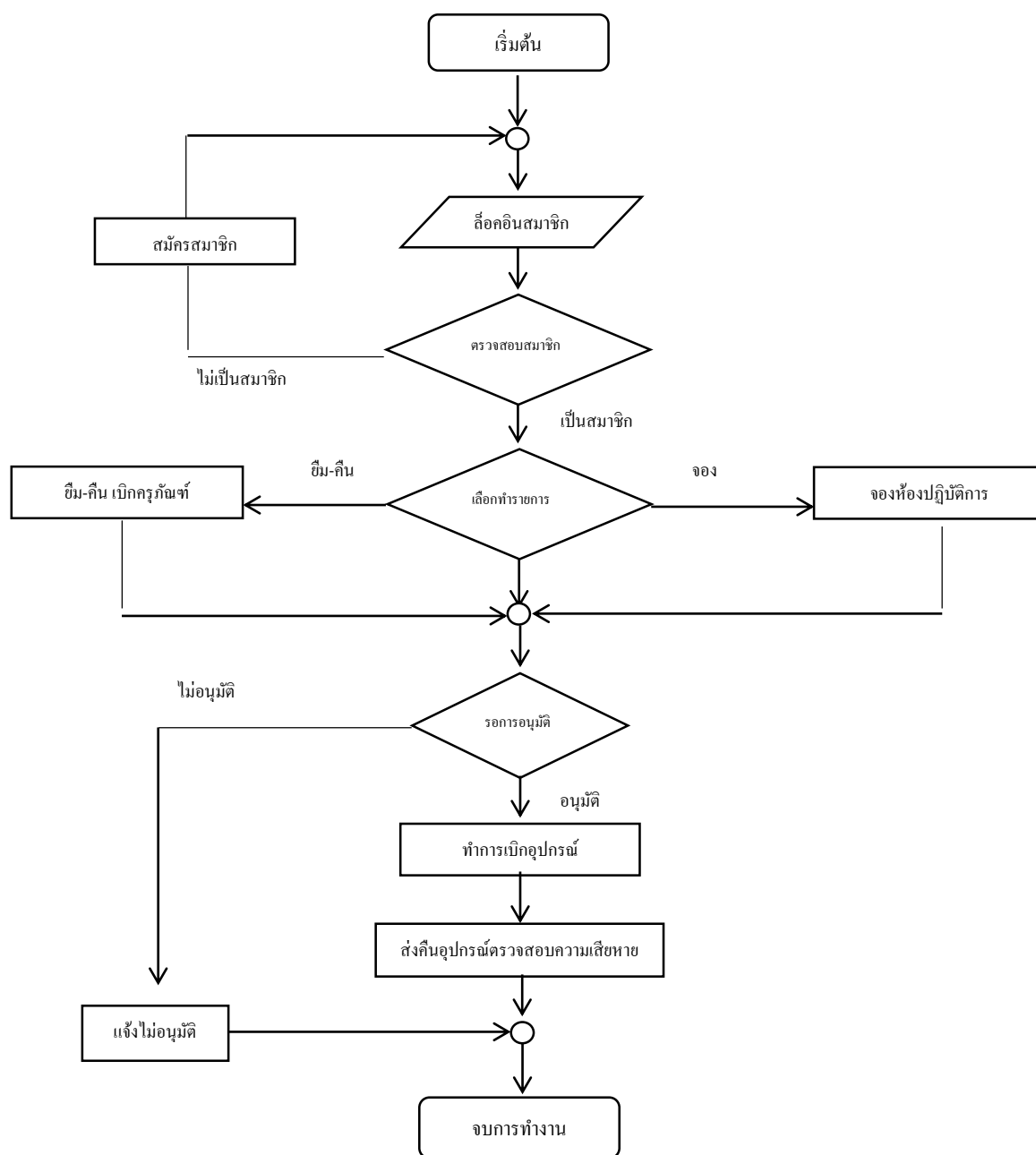

ภาพที่ 3.1 Context Diagram

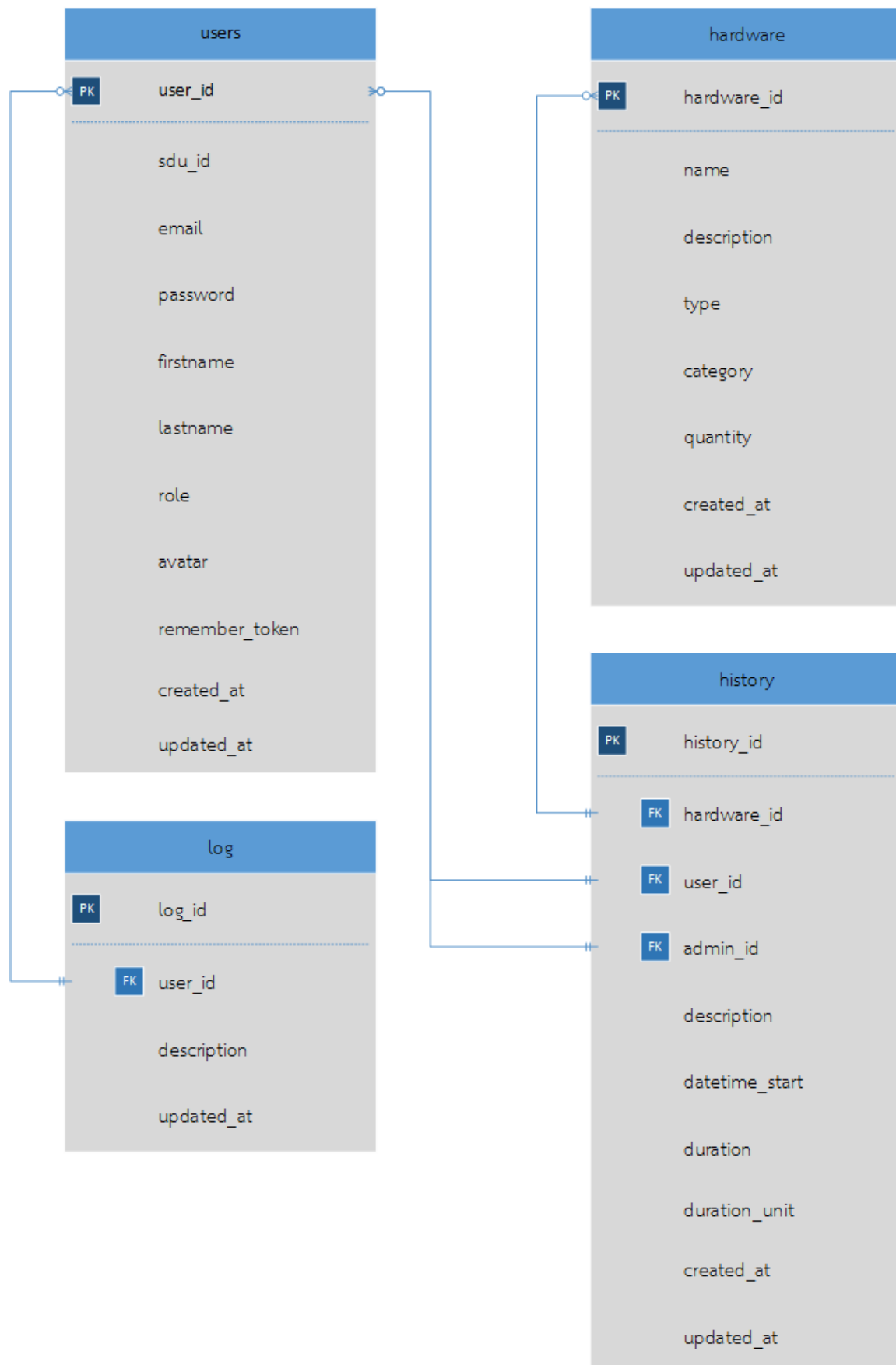

ภาพที่ 3.2 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับที่ 1 (Data Flow Diagram Level 1)

ภาพที่ 3.3 ผังแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบ (Flowchart Diagram)

ภาพที่ 3.4 E-R Diagram

ตารางที่ 3.1.พจนานุกรมผู้ใช้ (users)

Colum	Type	Description	Key
user_id	Int (11)	รหัสผู้ใช้	PK
sdu_id	Int (11)	รหัสนักศึกษา	
email	varchar (255)	ที่อยู่อีเมล	
password	varchar (60)	รหัสผ่าน	
firstname	varchar (255)	ชื่อ	
lastname	varchar (255)	นามสกุล	
role	varchar (10)	สิทธิ์ (ผู้ใช้, ผู้ดูแลระบบ)	
avatar	varchar (255)	รูปประจำตัว	
remember_token	varchar (100)	รหัสสำหรับจดจำบัญชี	
created_at	timestamp	วันเวลาเพิ่มข้อมูล	
updated_at	timestamp	วันเวลาแก้ไขข้อมูล	

ตารางที่ 3.2. พจนานุกรมครุภัณฑ์และวัสดุ (hardware)

Colum	Type	Description	Key
<u>hardware_id</u>	Int (11)	รหัสครุภัณฑ์และวัสดุ	PK
name	varchar (255)	ชื่อครุภัณฑ์และวัสดุ	
description	longtext	รายละเอียด	
type	varchar (255)	ชนิด (ครุภัณฑ์, วัสดุ)	
category	Varchar (100)	ประเภท	
quantity	int (10)	ปริมาณคงคลัง	
created_at	timestamp	วันเวลาเพิ่มข้อมูล	
updated_at	timestamp	วันเวลาแก้ไขข้อมูล	

ตารางที่ 3.3.พจนานุกรมประวัติการยืม-คืน และขอใช้ห้องปฏิบัติการ (history)

Colum	Type	Description	Key
<u>history_id</u>	Int (11)	รหัสผู้ใช้	PK
<u>hardware_id</u>	Int (11)	รหัสครุภัณฑ์และวัสดุ	FK
user_id	Int (11)	รหัสผู้ใช้	FK
admin_id	Int (11)	รหัสผู้ดูแลระบบ (รหัสผู้ใช้)	FK
description	longtext	รายละเอียด	
datetime_start	timestamp	วันเวลาที่เริ่ม	
duration	Int (10)	ระยะเวลา (ยืมหรือขอใช้)	
duration_unit	Vachar (20)	หน่วยระยะเวลา (ชั่วโมง, วัน)	
created_at	timestamp	วันเวลาเพิ่มข้อมูล	
updated_at	timestamp	วันเวลาแก้ไขข้อมูล	

ตารางที่ 3.4.พจนานุกรมประวัติการใช้งานของผู้ใช้ (log)

Colum	Type	Description	Key
<u>log_id</u>	Int (11)	รหัสประวัติการใช้งาน	PK
user_id	Int (11)	รหัสผู้ใช้	FK
description	longtext	รายละเอียด	
updated_at	timestamp	วันเวลาแก้ไขข้อมูล	

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานระบบระบบพัฒนารฐานข้อมูลครุภัณฑ์ออนไลน์และใช้งานห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีจำนวนทั้งหมด 1 ชุด โดยมีระดับการให้คะแนนความคิดเห็น 5 ระดับ โดยใช้แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Sacle) ตามมาตราการวัดแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) ;สุภาภรณ์ กิ่งคำ,2550, หน้า 42 ในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ประเมินได้ดำเนินการ แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการเข้าใช้งานระบบพัฒนาฐานข้อมูลครุภัณฑ์ออนไลน์และใช้งานห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่โดยสรุปมาเป็นค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในการจัดรูปแบบของหน้าการเข้าใช้งานระบบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นอื่นๆ
การแปลผลค่าเฉลี่ยจากข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

1. สูตรหาค่าเฉลี่ย (วิชาการดอทคอม, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

สูตร

เมื่อ x_i แทนค่าสังเกตของข้อมูลลำดับที่ i

n แทนจำนวนตัวอย่างข้อมูล

2. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (วาทีนิ นัยเพียร, 2555)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

สูตรที่ 1 หรือ

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

สูตรที่ 2

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x คือ ข้อมูล (ตัวที่ 1,2,3...,n)

$\bar{x}$ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

การบำรุงรักษาระบบ

- 1 ติดตั้งโปรแกรม antivirus
- 2 ควรอัปเดตฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ
- 3 ควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุก ๆ สามเดือน
- 4 ตรวจสอบและสังเกตความผิดพลาดของระบบอยู่เสมอ เพื่อนำมาปรับปรุง

บรรณานุกรม

- เจษฎาภรณ์แสงดาว. (2555). ระบบยืม-คืนหนังสือห้องสมุด. อยุธยา: โรงเรียนไผ่ล้อมวิทยา. สืบค้นจาก <http://cpeuru-se125.blogspot.com/2012/08/blog-post.html>
- ณัฐวุฒิ สาอางค์. (2555). ระบบจองห้องประชุมออนไลน์. นครสวรรค์: วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://www.viriyalai.ac.th/web2555/PDF/ห้องประชุมออนไลน์/รูปเล่ม.pdf>
- ดุริยางค์ เจริญศิลป์. (2556). ระบบฐานข้อมูลการยืม – คืนอุปกรณ์ห้องสโตร์. สืบค้นจาก http://www.sit.kmutt.ac.th/tqf/is_report/pdf56/55130700318.pdf
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2533) การประเมินผลว่าเป็นสิ่งจำเป็น. สืบค้นจาก <http://www.bcnlp.ac.th/ULIB/dublin.php?ID=13399110286#.Vpc0cvmLTDc>
- ไพฑูรย์ พรหมเสนา. (2545). ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Theses). สืบค้นจาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/index.php
- ภัทรหทัย ณ ลาพูน. (2554). ระบบบริหารจัดการอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการวิศวกรรม. สืบค้นจาก <http://www.camt.cmu.ac.th/th/research/cresearch.php>
- มหาวิทยาลัย สยาม. (2556). ระบบยืมคืนอุปกรณ์ ของศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยสยาม. กรุงเทพฯ: สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์. สืบค้นจาก <http://www.researchsystem.siam.edu/2013-12-20-03-59-31/2013-12-20-04-08-38/228-2013-12-20-05-58-57>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2556). ระบบการยืม-คืน อุปกรณ์ ห้องสโตร์. สืบค้นจาก http://www.sit.kmutt.ac.th/tqf/is_report/pdf56/55130700318.pdf
- วัฏจักรการพัฒนากระบวนการ.(2555). *System Development Life Cycle : SDLC*. สืบค้นจาก <http://kerati-nuallaong.blogspot.com/2012/03/system-life-sdlc.html>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2554). การวิเคราะห์และออกแบบระบบ. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ. สืบค้นจาก http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/cited_search.php

